Nr. 15.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE we WTOREK DNIA 19 LUTEGO V. S. 1818 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE

— *Wilno.* —

JW. Woienny Litewski Gubernator, Jenerał piechoty i Kawaler, *Rzymski Korsakow*, powrócił tu z *Moskwy* wieczorem d. 15 t. m.

Dnia 4 lutego r. t., w dobrach *Rakiszkach*, w powiecie Wiłkomirskim położonych, u JW. *Ignacego* Hrabi *Tyzenhauza*, Szefa b. gwardyi litewskiey i wielu orderów kawalera, odprawiły się zaślubiny, JW. *Zofii* Hrabianki *Tyzenhauzówny*, Freyleyny Nayjaśnieyszych Cesarzowych, z JW. *Oktawiuszem* Hrabią *de Choiseul-Gouffier*, Parem Francyi, Aktualnym Kamerherem dworu Jego Cesarskiey Mości, i różnych orderów Kawalerem.

Z gaz. *le Conservateur Impartial. Petersburg d. 7go lutego.* N. Cesarz Jegomość, w pożądanym stanie zdrowia, przybył do *Moskwy*, w nocy z dnia 30 na 31 z. m. N. Pan poprzedzony został przez N. Swego Brata, który przybył tam d. 28 o godzinie 3ey z południa.

Hrabia *Hołowin*, rzeczywisty radca tayny, mianowany prezydentem wydziału ekonomicznego w Radzie Państwa, na mieyscu admirała *Mordwinowa*, który będzie członkiem powszechnego zgromadzenia Rady.

z *Żytomiérza*, *dnia 22 stycznia 1818 roku.* (*Artykuł nadesłany*).

Siostry Miłosierdzia zgromadzenia ś. Wincentego a Paulo, z powołania swojego zatrudniające się posługą dla cierpiącey ludzkości, przed laty 51, do miasta Żytomiérza sprowadzone, w domie drewnianym umieszczone, naypierwszą aptekę lekarską w tém mieście powiatowém, a teraz gubernialném założyły, i prawie w całém Województwie Kijowskiém usługowały chorym, mianowicie w czasie zaraźliwego powietrza, niszczącego ludzi w tutéyszéy prowincyi. Gdy w czasie niespokoyności krajowéy, z powodu konfederacyi Barskiéy wynikłéy, miasto Żytomiérz zniszczone zostało, razem i dóm Siostr Miłosierdzia ogień pochłonął. Po przywróceniu krajowéy spokoyności, Siostry Miłosierdzia z dobroczynnych ofiar Obywatelskich, wystawiły szczupły Dóm drewniany teraz exystujący dla przytułku biednych. Utrzymując w tym domie przez lat kilkanaście, bez żadnego funduszu ewikcyonalnego, według swéy możności ubogich chorych, i ubogie sieroty; dawały ratunek cierpiącéy ludzkości, tak w tém mieście, jako i w pobliższych okolicach. Przy schyłku wieku XVIII i na początku XIX z dobroczynnych ofiar duchownych i obywatelskich, utworzyły się wieczne fundusze, dla tego domu z ewikcyą zapisane; a mianowicie fundusz od Nayjaśnieyszego Imperatora, *Pawła I.*, naymiłościwiéy darowany, dotąd z kassy Monarszéy corocznie pobierany. Oprócz dawania wsparcia w nieuchronnych potrzebach, codziennie przychodzącym ubogim i więźniom, ciągle utrzymują Siostry Miłosierdzia przy tak wielkiéy drożyznie, w swoim szczupłym i ruiną grożącym domie, rozmaitego stanu i wyznania, w znacznéy liczbie oboyéy płci ubogich, chorych, inwalidów, ubogie sieroty i podrzucone niemówlęta. A gdy szczupłość ich zabudowania, więcéy jakby życzyły, nie dozwala pomieścić biédnych osób, naymują w tym celu domy u sąsiedzkich mieszkańców. Nayjaśnieyszy Imperator, *Alexander I.*, Nayłaskawszy Oyciec ludu i opiekun sierot, w roku 1804, na wystawienie nowego domu dla Żytomirskich Siostr Miłosierdzia, naymiłościwiéy darował assygnacyami 10,000 rubli. Obywatele Gubernii Wołyńskiéy, zachęceni przykładem Nayłaskawszego Monarchy, wnieśli do Wołyńskiéy powszechnéy opieki na tę nową budowlę znaczne ofiary, o których w gazecie Kuryera Litewskiego w roku zaprzeszłym podano do publicznéy wiadomości. Z tych zebranych ofiar po przybyciu do Żytomiérza JW. Senatora i Kawalera *Sywersa*, i po objęciu Rządów Gubernii Wołyńskiéy przez JW. teraźniéyszego Gubernatora i Kawalera *Bartłomieja Giżyckiego*, za otrzymaném pozwoleniem w roku 1816, rozpoczęto nową budowlę w *Żytomiérzu* dla siostr miłosierdzia, na placu obszérnym, wesołym, zdrowym, i wygodnym, za miastem, o wiorstę nad rzeką, *Teterowem*, sytuowanym. Dozór nad tą budowlą jest poruczony Przełożonéy szpitala Żytomierskiego Siostr Miłosierdzia i X. *Janowi Ossolińskiemu*, zatrudniającemu się przy innych obowiązkach, duchownemi i ekonomicznemi interessami tegoż szpitala. Na wspomnionym placu, dzikiemi krzewami zarosłym, w ciągu tych dwóch lat, cegielnia założona; na około cały plac parkanem ogrodzono; kanały i sadzawki wykopano; dwie studnie znacznéy głębokości dla wystarczającéy wody zrobiono; ogrody owocowe, botaniczne, i kuchenne urządzono; trzy domy drewniane mieszkalne, folwarczek, pralnią, kuźnią, magazyn, szopy na składy rozmaitych materyałów i oborę dla bydła szpitalnego, wybudowano. Znaczną ilość materyałów do téy budowli potrzebnych przysposobiono, i wymurowano założonego klasztoru z kaplicą, około dwudziestu tysięcy arszynów kubicznych. Wyżéy wspomniony JW. Gubernator, przejęty oycowską gorliwością o polepszenie losu ubogich sierot i kaleków, mimo wielkich zatrudnień swojego urzędowania, naytroskliwszego ciągle przykłada starania do ukończenia rozpoczętéy budowli dla Siostr Miłosierdzia. Często sam oglądając wznoszące się mury, i powiększające się drewniane zabudowania, zachęca i do gruntownéy roboty i do prędszego ukończenia. Przez dobroczynną gorliwość swoję, w ciągu swego urzędowania, zebrał z dobrowolnych ofiar obywatelskich na tę budowlę, złotem dukatów 409, śrébrem rubli 403, i assygnacyami rubli 1,145. Podobnąż gorliwością pałają JO. Gubernski Marszałek, Xiążę *Eustachy Sanguszko*, JW. Vice-Gubernator *Filip Hrabia Plater*, JWW. Marszałkowie w powiatach wołyńskich, zachęcając dobroczynnych obywateli, aby się raczyli skutecznie przyłożyć do ukończenia tak chwalebnego i pożytecznego dzieła, dla cierpiącéy ludzkości. Siostry Miłosierdzia w imieniu całego zgromadzenia szpitalnego, Nayszanownieyszym i Nayłaskawszym Dobroczyńcom swoim, składając hołd naypowinnieyszéy wdzięczności, nieomylną mają nadzieję, iż pod przewodnictwem gorliwych i dobroczynnych Naczelników téy gubernii, czułe serca obywatelskie nad cierpiącą ludzkością, nie odmówią skutecznéy pomocy do zupełnego ukończenia rozpoczętéy budowli, na którą koszt znaczny jeszcze łożyć trzeba, a szpitalna kassa w gotowiznie żadnego niéma zapasu.

Z Nieświża dnia 2 lutego.
(*Artykuł nadesłany.*)

Obywatele powiatu słuckiego, dla oddania winney czci zwłokom ś. p. Tadeusza Kościuszki, i okazania tey wdzięczności, iaką mieszkańce Litwy są jemu winni, zebrali się do miasta Nieświeża, dla obchodu żałobnego w tamecznym parafialnym kościele, w którym na trzech stopniach czyli wschodach, wznosiła się piramida biała, czworoboczna, siedmnaście łokci wysokości maiąca, wsparta na czterech armatach przytwierdzonych i ułożonych na pedestale, proporcyonalnym do wysokości całeybudowy piramidy: na iey wierzchołku osadzona była urna z palącém się bladém światłem. W środku wizerunek ś. p. Naczelnika, w rysach twarzy bardzo podobny, w mieyscu ram wieńcami z liści laurowych i dębowych okryty i otoczony trofeami z chorągwi, które orły i pogonie zdobiły. Niżey na pedestale odmalowaną była *Historya*, w postaci niewiasty, z rylcem w ręku, kreśląca czyny zmarłego Wodza; po obu stronach tegoż pedestału, na tablicy marmurowey był wyryty stosowny napis w języku łacińskim.

Za tym pomnikiem, na przybranym katafalku, ustanowiona była trumna, okryta axamitem, a na niey położone znaki dostoyności woyskowey zeszłego *Tadeusza Kościuszki*, czarną przewiązane krepą. Po obu stronach pomnika, wzniesione były dwie armatury, ułożone z armat, kul, kotłów, pałaszów, sztandarów, zbroi i tarczy, na których umieszczone były litery złocone, imie i nazwisko zmarłego Wodza wyrażaiące. Naprzeciw tych armatur, w równey odległości za piramidą, ustanowione były dwie kolumny po ośm i pół łokci wysokie, na podstawie tysiąca kul wyniesione, a z broni i bagnetów misternie ułożone; na wierzchu każdey z tych, były palące się bomby, tak urządzone, że całą podstawę piramidy oświecały. Cały ten monument opasany był galeryą ułożoną z naywiększą starannością, z pałaszow i lansztoków, które, w kształt słońca wiązane, i pomiędzy lampami umieszczone, odbijaiąc się od światła kilku tysięcy lamp, gzemsy kościoła i kopułę rzęsisto oświecających, nadawały pomnikowi większey świetności; ściany zaś kościoła okryte były czarnym axamitem z srebrnemi galonami, i okna kirem zasłonione, co, zwiększaiąc blask wewnętrzny świątyni, czyniło widok przyjemny i przenikaiący. Po takiem urządzeniu mieysca do złożenia ostatniey ofiary szanownym cieniom naczelnego Wodza, w dniu 31 januaryi wieczorem a 1go februaryi rano, dzwony miasta obwieściły żałobny obchod, na który, pomimo niemożności wczesnego odległey mieszkaiących zawiadomienia, wszyscy prawie obywatele powiatu słuckiego, z familiami i wielu bardzo z ościennych powiatów, toż mieszkańcy różnego stanu, płci i wieku, chcący mieć udział w uczczeniu drogiey dla serc współrodaków pamiątki, do miasta *Nieświża* zebrani, dosyć obszerny gmach kościoła parafialnego obecnością swoją napełnili; i znayduiący się w mieście *Nieświżu* JOXiążę *Szachowski*, Jenerał porucznik, Dowódca dywizyi grenadyerów i wielu orderów Kawaler, JW. Jenerał Major *Tuczkow*, Sztab i Ober-Officerowie przytomnością swoją obchód ten zaszczycić raczyli. Nadto z sąsiedzkich miast zakony i kapłani z własney ochoty spieszyli, aby połączyć mogli modły do Pana zastępow za duszę zmarłego Wodza. J tak WWJXXża Bazylianie Swierżańscy, rozpoczęli o godzinie 7ey ranney żałobne nabożeństwo, po ukończeniu którego, koleyno postępuiąc WWJXXża Bernardyni i Dominikanie wigilije odprawili; o godzinie zaś 11 JWJXiądz *Janowski*, Opat Benedyktynów świętego Krzyża, ze zgromadzeniem swojem, *pontificaliter* ubrany, udał się na środek kościoła, dla odśpiewania *Laudes*; poczem Xiądz *Sierakowski*, tegoż zakonu Kaznodzieja, stosowne do okoliczności, z opisaniem życia ś. p. *Tadeusza Kościuszki*, wymowne powiedział kazanie, po skończeniu którego, JW. *Adam Niepokoyczycki* zastępca, Marszałka powiatu Słuckiego i Kawaler, od obywateli składkę czyniących, do urządzenia całego obchodu powołany, zabrawszy głos, w pierwszey onego treści, w duchu prawdziwie religiynym, wyobraziwszy nicość człowieka na tym świecie, wskazał istotny cel jego przeznaczenia, dowodząc, iż ciągłe stosunki między żyjącemi, a przeniesionemi iuż do wieczności, utrzymane są przez cześć, iaką ich pamięci oddajemy: oświadczył powody zebrania się na ten obchod, potem krótko przebiegł ważne epoki życia ś. p. *Tadeusza Kościuszki*, i zakończył zanosząc modły do Naywyższego za długoletnie życie szczęśliwie Nam dziś panuiącego Nayjaśnieyszego ALEXANDRA Igo, a wskrzesiciela imienia starożytnego narodu Polskiego. Po nim WJPan *Józef Bernowicz*, Kapitan woysk Pollch szczęśliwemi rysy, cnoty i poświęcenie się dla oyczyzny zmarłego Bohatera wyraził. Po zakończonym głosie JWJXiądz *Janowski* mszą świętą zaintonował, czasu którey muzyka z 31 doskonałych amatorów i czterech wokałów złożona *Requiem* doskonale exekwowała. Kiedy po skończeniu mszy świętey, dla odbycia ceremonii JWJXiądz *Janowski* zbliżył się do katafalka, JWW. i WW. *Antoni Sołohub*, *Adam Haraburda* Prezydent Sądu Ziem. Pttu słuckiego i *Jerzy Sokołowicz*, stosownie do obchodu mieli przemowy, a W. *Hipolit Korsak* elegiją, pełną myśli wybornych, gładkim wierszem napisaną deklamował, poczem WJPan *Szczęsnowicz*, Nauczyciel w szkołach słuckich, obchod ten mową zakończył, a dla uświetnienia smutney dnia tego pamiątki, zebraną u drzwi kościoła, JWW. z *Rozwadowskich Niepokoyczycka* i z *Reytenów Reytenowa*, obywatelki powiatu słuckiego, jałmużnę, na zgromadzone w tym dniu ubóstwo, rozdzieliły, a oddzielnie na rzecz inwalidów rubli tysiąc na ręce JOXięcia *Wołkońskiego*, Jeneralnego Szefa głównego sztabu Jego Imperatorskiey Mości przesłane zostały.

Kurs wileński na assygnaty: rubel srebrny, 3 r. 94 k.; dukat 10 r. 87 k.; imperyał 38 r. 95 k.

Cena zboża w Rydze d. 12 lutego: Łaszt żyta 357 r. ass., Łaszt pszenicy $698\frac{1}{2}$ r. ass, Łaszt jęczmienia 285 289 r. as., Łast owsa 254 r. ass.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE
Francya

Z Paryża dnia 3 lutego. Słychać, iż Marszałek *Marmont* wyda pisemko o skutkach ostatniey jego bytnosci w *Lugdunie*, dokąd go Król posłał. Mówią, iż okaże w niém, że sami Rojaliści byli powodem do tamecznych rozruchów. Zapowiedziano tu także wydanie dziełka pod napisem: *Histrorya ducha Rewolucyynego szlachty Francuzkiey pod rządem 68 Królów.*

Słychać, iż Jenerał *Belair*, będąc nie dawno u Ministra woyny, wyzwał na pojedynek Pana *Montcalm*, szwagra Xięcia *Richelieu*.

Hrabia *de Cazes*, Minister policyi, został mianowany Parem, i ma zasiadać na ławie Hrabiów.

Wzmaga się fanatyzm w *Tuluzie*, gdzie pewny Ex-Jezuita wydaje *Dziennik Południowy* (*Journal de Midi*).

Trwają ciągle w Izbie Deputowanych obrady względem prawa o zaciągu do woyska. Do artykułu w projekcie, iż młodzież poświęcająca się do stanu nauczycielskiego w szkołach chrześcijańskich, ma bydź uwolnioną od popisu, przydano na wniosek P. *Courvoisiers*, iż to ma się rozciągać do wszystkich wyznań, których duchownych kray opłaca, byleby się obowiązali dawać nauki przez 10 lat. — Na wczorayszey sessyi Izby Deputowanych byli obecni: Xiążę *Richelieu*, Kanclerz Baron *Pasquier*, Minister policyi Hr. *de Cazes*, i Minister skarbu Hr. *Corvetto*. Artykuły od 20 do 22 projektu względem zaciągu woyskowego, przyjęto bez

trudności. Postanowiono między innemi, aby żołnierzy, którzy czas swóy (5 lat) wysłużyli, puszczano zawsze d. 31 grudnia, a w czasie woyny, w tenczas, gdy inni na ich mieysce przybędą. Nie zgodzono się jeszcze względem legijonów Weterańskich. Minister woyny oświadczył, iż woysko odwodowe zasługuje na takie nazwisko; bo nie składa się z nowozaciężnych żołnierzy, ale z ćwiczonych wojowników, którzy w potrzebie mogą dzielnie bronić oyczyznę.

Badano już dwa razy Panią *Manson* w *Albi*, a za każdą razą plwa krwią. Rozłączanie się z synem, naywięcey ją trapi. Chce się sama bronić. Prezes sądu mocno ją rozczulił swoją przemową; zawsze jednak coraz inaczey zeznaje. Pani *Bancal* jest podobnieysza do skeletu, jak do człowieka. *Janson* udaje pokornego świętoszka i mówi tylko o swojéy niewinności. *Bastide* zaś ponury, i gniewliwy, odpycha duchownych i sędziów od siebie.

(z gaz. berl.) *Paryż, dnia 6 lutego.* W Izbie Deputowanych, samo zapowiedzenie 6go tytułu, czyli rozdziału prawa, względem dopełnienia woyska, "o posuwaniu na wyższe stopnie woyskowe" dało powód do żywych rozpraw. Ultrzyści chcieli odrzucić cały ten rozdział, dając za przyczynę, iż się to przeciwi prerogatywom królewskim, oznaczać posuwanie na wyższe stopnie woyskowe przez prawo, a nie przez wyrok. Ale Ministrowie spraw wewnętrznych, policyi, woyny, i strażnik pieczęci dowiedli: ze Król może zawsze, ile razy zechce, kazać przełożyć sobie do przyjęcia prerogatywy swoje za prawo, które mu, jako głowie rządu, są właściwe. Że i w tym razie podobna okoliczność zachodzi, i że należy za to dziękować Królowi, iż w posuwaniu na wyższe stopnie woyskowe, z góry wszelkiego samowolnego zrzeka się prawa. (Ultryści właśnie chcieli, ażeby można było postąpić na wyższe stopnie woyskowe, nie przechodząc poprzedzających). Gdy nakoniec rozdział ten wzięty był pod roztrząsanie, po odrzuceniu wielu wniesień i popraw, przyjęto 147 głosami przeciw 92. (Nigdy jeszcze liczba głosujących nie była tak wielka). Brzmienie pierwiastkowe projektu jest następujące: Nikt nie może zostać officerem, kto przynaymniey przez dwa lata nie służył w stopniu podofficera i nie odbył przepisanego examinu. Trzecia część mieysc liczby poruczników, rozdzielana będzie na wysłużonych podofficerów: Dwie trzecie części mieysc poruczników, kapitanów, dowódzców batalionowych i szwadronowych, i podpółkowników mają bydź rozdzielane podług starszeństwa służby. Nikt nie może postąpić na wyższy stopień, jeśli nie zaymował przez lat 4 poprzedzającego. Woyna tylko i znakomite dzieła wojenne mogą tu czynić wyjątek.

Odrzucenie przez Izbę Parów prawa względem wolności druku, uczyniło tak małe wrażenie, że nawet domyślać się zaczynają, iż to się stało za wiedzą i wolą ministrów. Mówiono w rzeczy samey, że ministrowie dopięli głównego swojego zamiaru, przez odłączenie wolności gazet od wolności druku, i że pierwsza jeszcze na rok jeden ograniczoną zostala. Że nie podobał się im dodatek do prawa, względem wolności druku, z powodu odmian, jakich doznał w Izbie Deputowanych; dla tego więc postarali się, że w Izbie Parów prawo to przez szczegóły przyjęte, a w ogóle odrzuconem zostało. Teraz zaś mówią: że ministrowie chcieli, ażeby 8my artykuł projektu do prawa odrzucony był przez Izbę Parów, ale gdy się im to nie udało, przyłączyli nowy dodatek do 8go Artykułu, dla uczynienia go nie szkodliwym dla rządu. Komitet Izby Parów niechciał zezwolić na ten dodatek, i dla tego większość Izby była za odrzuceniem całego prawa. Tym sposobem oppozycya rzeczywiście przemogła.

Dnia 2 t. m. Xiążę *Wellington* był na obiedzie u Xiążęcia *Talleyranda*.

Hrabia *Bouthillers*, Prefekt departamentowy, otrzymał od Króla dla Alzacyi wielkie korzyści, w rzeczy uprawy tytuniu i zboża; pozyskał też uwolnienie Jenerała *Gruyere*, który osadzony był w cytadeli w *Strazburgu*. Czterysta zbiegów woyskowych, skazanych do robót publicznych, użyci będą w tym roku do kopania kanału *Berry*, który ma bydź prowadzony w departamencie *Cher*.

Ukazało się tu ciekawe pismo Hrabiego *Lanjuinais* „o przychodzie i rozchodzie stanu„. Tenże Hrabia miał oświadczyć, iż wkrótce uczyni wniesienie, ażeby wygnanym z kraju Francuzom, dano sposobność, powrócenia do oyczyzny. Trzydzieście ośmiu wygnanym, którzy wymienieni są w drugim wyroku Królewskim, zapewne tylko pod tym warunkiem pozwolenie to udzielićby można, ażeby nie przestępowali granicy departamentów, w którychby mieszkali.

Zabroniono ogłaszać daley drukiem sądowego postępowania pani *Manson*, która coraz mocniey jest chorą.

Uwolniono dwóch ludzi, którzy obwinieni byli o zbieranie pieniędzy dla fałszywego Delfina.

Anglia.

Gazety tuteysze umieściły list Biskupa *Landaft*, pisany ieszcze dnia 28 Lipca r. 1804 do Xiążęcia *Orleans*, z doniesieniem o straceniu Xiążęcia *d'Enghiem*. Z odpowiedzi Xięcia *Orleans* przytoczemy następujący wyjątek — „Upadek Monarchii Francuzkiey, towarzyszące mu okrucieństwa, i obmierzła tyranija, która potem nastapiła, są to ważne wypadki, nad któremi Monarchom i poddanym rozmyślać należy. Uczą Monarchów, aby nieograniczoną władzę z umiarkowaniem sprawowali, i dobrze się nad tem zastanowili, czyli rząd absolutny przystoi dla oświeconych Europy ludów; uczą ich oraz, ażeby poddanych swoich ogromnemi podatkami nie obarczali, na prowadzenie niepożytecznych woien, lub utrzymywanie zbyteczney okazałości i marnotrawstwa swoich dworów. Uczą także i poddanych, aby mnieysze dolegliwości z długą i cierpliwą wytrwałością znosili, izby chęć uwolnienia się od nich, większego złego nie zrządziła. Można bez niebezpieczeństwa przedsiębrać stosowne do czasu poprawy; a opieranie się im, kończy się pospolicie na rewolucyi. „

Włochy.

W niedzielę po Trzech Królach odprawiło się w *Rzymie* Kollegium *Urbana*, trudniące się rozkrzewieniem Religii. Dla nieszczęśliwych okoliczności czasu, zamkniętem było przez lat 20.

Królewic Bawarski przybył dnia 21 b. m. z *Neapolu* do *Rzymu*, gdzie kilka miesięcy myśli zabawić.

Missyonarz *Angelo Possi*, z zakonu Franciszkanów, przybył do *Rzymu* z *Egiptu*, gdzie 12 lat bawił. Między innemi osobliwościami przywiózł suknią z mumii i kilka starożytnych pism, dotąd nieznanych.

Xiężna Łukieska ustanowiła rząd w swoim kraiu. Będzie Sekretarz Stanu Interessów Zagranicznych, jeneralny Dyrektor Spraw Wewnętrznych, tudzież jeneralny Dyrektor i Skarbu i Woyny. Rada Stanu, złożona z 9ciu członkow, ma układać wszystkie projekta do praw. Przewodniczyć iey będzie sama Xiężna, lub w niebytności iey, Infant *Don Carlos Luigi.*

Ameryka Północna

(*Z Korr. hamb.*) *Z Nowego Yorku d. 8 stycznia.* Emigranci francuzcy, którzy w wielkiey liczbie znayduią się w *Filadelfii*, chcą nad rzeką *Zombiobec* założyć kolonią, i mieysce to chcą nazwać *Aigleville*; kupili oni od naszego rządu ziemi 100,000 akrów czyli morgów, morg po 2 dollary. Na czele tego przedsięwzięcia są Jenerał *Damme* i bracia *Lallemand.*

Liczba wychodców, szczególniey Niemców wynosi 4000.

Prussy.

Młodzież ucząca się w berlińskiey Akademii, obchodziła d. 9 b. m. rocznicę dnia, w którym Monarcha powołał ią do wielkiey walki za oyczyznę. Znaydowali się na tey uroczystości Xiążę *Blücher*, Hrabiowie: *Gneisenau* i *Tauenzien*, Ministrowie: *Altenstein, Boyen* i *Klewitz*, oraz wiele licznych znakomitych osób.

Niemcy

(*Z Kor. ham.*) *Hanau, d. 8 lutego.* Wiadomo, że na pierwszey tego roczney sessyi seymu niemieckiego, Baron *Anstett*, cesarsko rossyyski poseł przy seymie niemieckim, złożył odpowiedź swojego Monarchy na uczynione urzędowe oznaymienie o rozpoczęciu się Seymu związku niemieckiego. Pismo to Nayjaśnieyszego Cesarza Rossyyskiego z języka francuzkiego tłómaczone, jest następnego brzmienia.

„Z Bożey łaski Alexander Iszy Cesarz i Samowładca Wszech Rossyy &c

Dostoyny i Przyswietny związku niemiecki! Z żywem ukontentowaniem odebralismy pismo do Nas od zgromadzenia związkowego przesłane, przez jego Prezydenta, w imieniu i ze strony tych panuiących Xiążąt i wolnych miast niemieckich, które na mocy 53go artykułu aktu kongressu wiedeńskiego, d. 9 lipca 1815 r. z sobą się złączyli, i w którem pismie to z Przeswietne zgromadzenie uwiadamia Nas o rozpoczęciu swych działań. Miło Nam jest takowe doniesienie odbierać, równie dla szczęśliwego wypadku, z którego pochodzi, jak i dla szczęśliwych skutków, ze stopniowego rozwinięcia tego pożądanego aktu obiecywanych. Oby te wypadki pod opieką nayuroczystszych zobowiązań, mogły ziścić prawe życzenia ludu niemieckiego i wszystkich ludów *Europy*, ściśle złączonych przez nierozerwany związek pokoju i braterskiey jedności, wspartey na zasadach religii Boskiego Zbawiciela! Spokoyność, szczęście i nieścieśniona niepodległość związku niemieckiego, utworzą na przyszłość przedmurze zabezpieczaiące Europę. Przez skierowanie wszystkich usiłowań ku tak szczęśliwemu celowi, zgromadzenie związkowe silnie się przyłoży do wzmocnienia dzieła Wszechmocnego, powierzonego pieczy wszystkich Monarchów, wszystkich w tym celu sprzymierzonych krajów; celu, który nie innym, jest tylko dążącym, do wzmocnienia i ustalenia politycznego i społecznego porządku, przywróconego Europie przez traktaty wiedeński i paryzki. Łącząc wszystkie nasze życzenia ku temu celowi, cieszymy się nadzieją, że wysokie to postanowienie, ujrzemy przyprowadzonem do skutku, i winszujemy sobie, żeśmy wezwani zostali do utrzymywania przyjacielskich stosunków z tem dostoynem i przeswietnem zgromadzeniem związkowem, reprezentowanem przez Seym związkowy, ku któremu miło Nam jest przez ninieysze oświadczyć stateczne i niezachwiane poważenie. Dan w Moskwie dnia 13 listopada roku łaski 1818, panowania Naszego 17.

(Podpisano): ALEXANDER.

Sekretarz stanu: *Hrabia Nesselrode.*

Niewiadomo ieszcze z pewnością, do iakiego miasta zjadą się sprzymierzeni Monarchowie; słychać iednak, ze do *Frankfurtu* nad *Menem*

W *Kassel* zdarzył się przypadek, który wielkie na umysłach sprawił wrażenie. Przyiaciele i krewni Hrabiego *Malsburg*, dali ucztę z powodu poświęcenia nowo wystawionego pałacu w iego wsi; uwiadomiono o tem dyrekcyą policyi. Zjechało się wiele szlachty, iako też urzędników cywilnych i woyskowych. W kilka dni potem oskarżono Hrabiego, iż w czasie, kiedy Elektor chorował, w domu iego wyprawiano ucztę. Dnia 21 stycznia zawieziono Hrabiego do dóbr iego *Glimmerode*, o 3 mile od stolicy odległych, pod strażą Kommissarza policyi i 2 dragonów; zostaie tam pod dozorem policyi, i nie wolno mu pisać listów do nikogo.

Adam *Müller*, mniemany prorok, żyie prywatnie w okolicach *Hamburga*; różne osoby wzywaią go czasem do siebie dla rozrywki. Narzeka, iż po objawieniu, które miał d 9 stycznia 1816 r. ogłuchł na lewe ucho. Siódmy Anioł tak mocno zatrąbił, że mu połowę słuchu odebrał.

Taka iest obfitość świeżych sledzi w *Bruges* w Niderlandach, iż 100 sztuk po 3 do 4 *sous* przedawano. Skarżą się tam na drogość ostryg, których sto kosztuie 15 *sous*.

W roku bieżącym przypada 50letni jubileusz panowania Króla Saskiego, który we 3 miesiące po dóyściu do pełnoletności objął rządy d. 16 września 1768 roku.

Szwecya

(*Z Korr. hamb.*) *Helsingör d. 10 Lutego.* Przyszła tu smutna wiadomość, że Król Szwedzki *Karol* XIII. z ostatniey choroby swoiey umarł w *Sztokolmie.* Monarcha ten urodził się r. 1748 dnia 7 października, a wstąpił na tron 6go czerwca 1809 roku. Dokładnieyszych wiadomości o tym wypadku oczekuiemy: gdyż teraz zupełna iest przerwa komunikacyi z brzegami szwedzkiemi.

D. 26 b. m. obchodzono w *Sztokolmie* urodziny Królewica następcy tronu, który 54 rok życia skończył. Poświęcono nowy dom inwalidów, przeznaczony dla osady w *Sztokolmie*. Rozdano także hoyną iałmużnę ubogim.

Dania

Król nasz odebrał od Francuzkiego order legii honorowey, i nawzaiem posłał mu order słonia.

Dozwala się drukować Niemczewski Prof. O. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX Pijarów.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Ner 15

WILNO DNIA 19 LUTEGO 1818 ROKU

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Austrya

Dokończenie patentu Cesarza Jmci Austryackiego, w rzeczy urządzenia podatku gruntowego.

§. 13.) Budynki będą się szacować przez porównywanie powierzchni ziemi, jaką zaymują, i przez wyrachowanie przychodu czynszowego; według gatunku każdego budynku w szczególności.

§. 14.) Szacowanie gruntów i budynków przedsięwzięte będzie bez względu na osobiste obowiązki właścicieli lub posiadaczy dla kogo trzeciego, czyliby z resztą te obowiązki czysto-osobistemi, albolitéż na realności zahipotekowanemi były. Przy szacowaniu czystego przychodu z gruntów i z budynków, nie będzie się uważać na długi kapitałowe, na służebności pieniężne, na daniny w naturze, na powinności pańszczyźniane, albo na dziesięciny, z jakowegobykolwiek badź tytułu wypływały.

§. 15.) Tak względem rozmiaru i mappowania, jako też względem oszacowania, otrzymają władze i osoby, którym się wykonanie poleci, osobne dokładne instrukcye, które, jak dalece tego potrzeba będzie, przez okolniki powszechnie ogłoszonemi będą.

§. 16.) Rezultata rozmiaru i oszacowania dóydą przed nałożeniem podatku według onychże do wiadomości stron interessowanych: tym zaś wolno będzie czynić przeciwko temu zarzuty i zanosić skargi, które wysłuchanemi, roztrząśnionemi, zagodzonemi, i do ostatecznego rozstrzygnienia doprowadzonemi będą.

§. 17.) Stosownie do rezultatów rozmiaru i oszacowania, po wysłuchaniu i zagodzeniu zaszłych reklamacyy sprostowanych, rozłoży się summa podatku gruntowego, jaką w miarę potrzeby Państwa rocznie wyrzeczemy i zażądamy, a to tym sposobem, że każda Prowincya, każdy Cyrkuł, każdy Dystrykt, każda Gmina i każdy pojedyńczy właściciel gruntu lub budynku, od sta wyrachowanego i czystego przychodu, część równą, ustanowioney summie podatkowey odpowiadającą, jako podatek gruntowy Rządowi płacić będzie.

§. 18.) Odmiany w osobie posiadacza i w obwodzie posiadłości, w ciągu czasu zachodzące, będą się zapisywać, i tym sposobem w ewidencyi trzymać, aby się wymaganie podatku gruntowego zawsze do rzeczywistego posiadacza realności, na którą jest nałożony, i stosownie do jéy obwodu, kierowało.

§. 19.) W razie zachodzących nieszczęść żywiołowych, przez które przedmiot podatku gruntowego na zawsze upada; a mianowicie, w razie zerwania gruntów przez powodzie, w razie zapadnienia się onychże, w razie spalenia się budynków i t. d., nastąpi wykreślenie przedmiotu i zniesienie podatku.

§. 20.) W razie zachodzących nieszczęść żywiołowych, przez które czysty przychód podatkowi gruntowemu podlegający, na czas jakowy całkiem, albo po części ginie, będą całkowite, albo częściowe ulgi w podatku gruntowym czasowi pozwalanemi.

§. 21.) Za to zaś będą nowe przyrastające przedmioty podatku gruntowego, jako to odsypiska ziemi, budynki nowo wystawione, i t. d., ze względem na potrzebne zachęcenie do polepszeń gospodarstwa wieyskiego i do stawiania nowych budynków, pod opłatę podatku pociąganemi.

§. 22.) Według osobistéy własności posiadaczów ziemi i budynków, nie ma żadnych wyjątków od podatku gruntowego; jednakowoż mają od niego bydź wolnemi; a) a wszystkie powierzchnie ziemi, z których drogą pierwotney płodności pożytku mieć nie można; jako to: góry nierodzayne, skały, gościńce publiczne, rzeki i kanały; b) cmentarze, dopóki to przeznaczenie mają; c) budynki rządowe, kościoły, koszary woyskowe i szpitale.

§. 23.) W przekonaniu o konieczności i o wielorakich korzyściach tego urządzenia, chcemy, aby wykonanie onegoż, ile możności, przyśpieszono, i ze służących do tego środków w zupełney mierze korzystano.

§. 24.) Ponieważ atoli potrzebne łożenie czasu i wydatków, tudzież użycie pracowników pomocnych jest za wielkim, aby się w jednymże czasie w całym obwedzie Niemieckich i Włoskich Prowincyy Naszych przedsięwziąć mogło, przeto chcemy, aby to w jednym kraju po drugim przedsiębranem było.

§. 25.) Zachowujemy sobie wyznaczenie kolei, w jakiéy kraje w regulacyi podatku gruntowego, według zasad ninieyszych przedsięwziąć się mającéy, następować mają, tudzież ogłoszenie Władz, którym się kierowanie i wykonanie poleci.

§. 26.) Aby jednakże owym Prowincyom, w których się to systema wcześniey do skutku przywiedzie, korzyści onegoż jeszcze przed wyrównaniem powszechném co do rozkładu wewnętrznego, nadarzyć, zostanie summa podatku gruntowego, która się teraz ogółem nakłada, wewnątrz Prowincyi według rezultatów nowych wyrachowań rozłożoną; właściwa zaś stała summa podatkowa, na całą Prowincyą wypadająca, wtenczas się dopiéro wyznaczy, gdy z ukończenia wyrachowań we wszystkich Prowincyach, akuturatny stosunek oneyże między niémi się okaże.

Dan w Naszém główném i stałecznėm mieście Wiedniu, dnia dwudziestego trzeciego Grudnia, w roku tysiącznym ośmsetnym siedmnastym, Panowania Naszego dwudziestym szóstym.

Cesarz Austryacki dał mechanikowi Wiedeńskiemu *Malzel* wyłączny na lat 8 przywiley robienia wynalezionego przez niego instrumentu do mierzenia taktu muzycznego, który nazwał *Metronome.*

ROZMAITE WIADOMOSCI

W *Montenegro*, niedaleko uyścia *Cattaro*, pewny gatunek wielkiey cebuli, zwany *Serlin*, iest naylepszym i nayskuteczniejszym lekarstwem od ukąszenia węża.

W prowincyi Amerykańskiey *Connecticut*, znayduie się towarzystwo młodzianów, którzy się obowiązuią żenić z samemi tylko uczonemi pannami. Gdy taki młodzieniec wybor uczyni, prowadzi swoię narzeczoną przed wydział towarzystwa, który ią examinuie. W ciągu roku, przeszło 40 panien wyniosło się ztamtąd do zachodnich prowincyy, aby chociaż nieuczone, mogły póyść za mąż.

Prezydent policyi *Rackel* w *Lipsku* odprowadził Panią *Krüdener* do granicy, gdzie miała kazanie, wychwalaiąc sprawiedliwość Króla Saskiego; powiedziała kilka proroctw, zachęcała do pokuty, i rozdawała pieniądze zgromadzonym ubogim. Policyant Pruski poprowadził ią potem z z żandarmami w dalszą drogę.

Na ieziorze Wallenstadzkim, w Szwaycaryi, pokazała się mała kępa, którą przed 100 lat woda zalała.

Dozwala się drukować Niemczewski Prof. O Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

Ogłoszenia
Xiążki

1. W drukarni XX. Pijarów u Alexandra Żołkowskiego, wyszedł z druku dnia 31 Stycznia Ner 107 Tygodnika Wileńskiego, w którym są następne materye: O strzelaniu z łuka od zboru na Kościoł Sgo Michała, i zburzenie Zboru.—Bayki: Wierzba płacząca i Brzoza przez Józefa *Lipińskiego* — Kot i sér z Robenti Poety Włoskiego p. M. B — Nagrobek naśladowany z Angielskiego — Do Redakcyi list pierwszy — Dalszy ciąg znalezionego rękopismu — Hermes dwogłówny Sokratesa i L. Annaeusza Seneki, odkopany we wsi Celimontana dziś Mattei niedaleko Rzymu i t. d. — Ner 108 wyszedł 15 lutego — O strzelaniu z Łuku od zboru, dokończenie — Sielko powieść Afrykańska z Floryana — Wiersz do Ikopecia p J. Lipińskiego — Portret Kiopka Szpica p. S. Trębeckiego — Toż przez Wolskiego — Toż przez J. Chreptowicza.

ROZKAZ

1. Naczelnika głównego Sztabu Jego Imperatorskiey Mosci. Moskwa, 18 Nowembra 1817. N. 99.

Niektóre półki, bataliony, komendy i inne wydziały woyskowey administracyi, wchodząc z przedstawieniem do Departamentu Inspektorskiego, proszą o medale na pamiątkę 1812 roku ustanowione, dla takich woyskowych, którzy nie tylko w bitwach, lecz nawet i w marszach tego roku niebyli.

Tak nieprzyzwoite przedstawienia, zatrudniaią tylko Departament Inspektorski, niepotrzebną w tem przedmiocie korrespondencyą, i dla tego zaleca się dowodzcom półków, batalionow, kompaniy altyleryyskich i wszystkich woyskowych kommend, ażeby w przedstawieniach swoich upraszali o medale, na pamiątkę 1812 roku ustanowione, dla tych tylko woyskowych, którzy rzeczywiście znaydowali się w bitwach 1812 roku, i w tem celu obowiązani są zawsze przy przedstawieniach swoich sprawdzać słuzbę ich i marsze; w przeciwnym zaś zdarzeniu proszący o takowe medale dla tych, którzy nie maią prawa, do ich otrzymania, podda siebie za to naysurowszey odpowiedzi. A iak wnosić należy, że takowemi medalami mało zostało nienagrodzonych z woyskowych, przeto na przedstawienie do tych medalow, naznacza się termin do 1go tylko marca teraźnieyszego 1818 roku; po upłynieniu zaś tego terminu, nikt już nie będzie miał prawa wchodzić z przedstawieniami, i prosić o nieotrzymane medale, na pamiątkę 1812 roku ustanowione.

Podpisał. *Naczelnik Głównego Sztabu Xiążę Wołkoński.*

Zgodno: Naczelnik oddziału: Władysławski.

---

1 Pałac w mieście Wilnie dziedziczny JWW. Kossakowskich Podczaszych na ulicy Bernardyńskiey pod Nrem 149 położony, maiący wygodne appartamenta górne, suche mieszkania na dole, wszystkie opatrzone dostatnie w meble; przy tém udzielne respective tychże apartamentów kuchnie, składy, sklepy, staynie, wozownie, spichrze zbożowe; ogrod obszerny fruktowy i warzywny, z laskiem, altanami i ulicami drzew dużych, z oreńżerią w tymże ogrodzie &c. jest do sprzedania; układ nabycia bardzo tanny; ktoby więc życzył go nabyć, raczy traktować z niżey podpisanym, mieszkającym w tym że pałacu na dole.

Józef Karczewski Adwokat Sądu Glłgo.

1 Z folwarku Lewaniszek Pttu Upitgo należącego do W. Sztyny Sędz. Grgo zbiegli ludzie w Ru 1817 w Mcu Febr., jeden, Maciey Jana Syn Zulumski Urny słuszney mający na twarzy strokacizny, wąs goli, z faworytami rudemi i włosów rudawych mężny cieśla i tkacz Litwin mówi po polsku i po rusku, mięsa wcale nie je z metryk lat 29 mający.

2gi Józef Romanowski dnia 26 junii uciekł ma paszporta dawnieysze służył tylko rocznie umie pisać, młody, twarzy suchey, ospowaty włosów białawych szczupły, średniey urody uprowadził dwóch poddanych chłopców. Michała Syna Andrzeja lat 21 twarzy gładkiey, oczu niebieskich, włosów czarnych tłusty, krępy, szyi krótkiey urody średniey. Drugiego Wincentego syna Jerzego Cybulskiego vel Tebeluna średniey urody czarniawy, oczu i włosów czarnych lat 19, szczupły, wszyscy trzey po litewsku i po polsku mówią, gdzieby ci czterey ludzi znaleźli się odesłania do Sądowego Poniewieżu proszę za każdego z przystawienia po złtch 100 odbierze.

O takowych ludzi żeby teraz przy poprawie skazek do skazek nie zapisywali, bo wszyscy trzey są zapisanemi przy majątku Lewoniszkach.

---

1 Niżey podpisany odwołując się do oświadczenia przeciwko JW. Ludwikowi Dąbrowskiemu Podkomorzemu Trockiemu jako Aktorowi — i W. Andrzejowi Malczewskiemu Pisarzowi Bgo Trybunału Litgo jako Pełnomocnikowi JW. Jener. Fietynghofowey w Aktach Ziem. Ptu Nowogródz w dniu 5 Januaryi 1818 r. zaniesionego, którzy w pretensyach jakie mieli do Aktora mojego JW. Xawerego Hrabiego Niesiołowskiego Jenerała woysk Polskich i Kawalera przez Dekret Kommissyi Upickiey w dniu 4 julii 1817 Ru zapadły, z Massy Majątku JW. Jenerała Hrabiego Niesiołowskiego zupełnie zaspokojonemi zostawszy; papierów mimo kilkakrotne wezwanie moje dotąd niezwrócili jako to: JW. Podkomorzy Dąbrowski Prawa zastawnego na folwarki Stara Mysz i Baranowicze od zeszłego ś. p. Józef. Hrabiego Niesiołowskiego Wojewody Nowogródz. za summę czerw. złł. 20 000 zeszłemu ś p Januaryszowi Kaszycowi Półkownikowi woysk Polskich w dniu 6 Januaryi 1810 r. wydanego; toż dwóch obligów od JW. Xawerego Hrabi Niesiołowskiego Jenerała woysk Polskich i Kawalera Klasztorowi Panien Bernardynek Wileńskich S. Michalskich wydanych, a od nich JW. Podkomorzemu Dąbrowskiemu przelanych, jeden na summę czerw. złł. 3,000 drugi na 348 czerw. złł — a zaś W. Pisarz Andrzey Malczewski Pełmocnik JW. Jenerałowey Vietynghofowey dwóch obligów od JW. Xawerego Hrabi Niesiołowskiego Jenerała woysk Polskich i Kawalera JW. Teodorze z Piotrowiczów Vietynghofowey Jenerałowey Leutenantowey woysk Litch wydanych — jeden na summę czerw. złł. 10,000, a drugi na czerw. złł. 15,000 — aby więc nikt nie ważył się takowych obligów kupować, ani wiewków nabywać, jako tranzaktów nie mających żadnego waloru ninieyszym pismem przez Gazetę Kuryera Litt. ogłaszam. Datt w Wilnie 1818 roku lutego 14 dnia.

Antoni Hrabia Niesiołowski woysk Polskich Kapitan JW. Jenerała Hrabiego Niesiołowskiego Jeneralny Plenipotent.

---

1 Na ulicy Zamkowey pod Nrem 189, w domu W. Kreszkiewicza, znayduie się drugie i trzecie piątro, od ulicy ze stayniami, wozowniami i dalszemi wygodami do najęcia.

Teatr Wileński.

1 Wkrótce dana będzie na Benefis Pani Skibińskiey Nowa Wielka Opera we 3ch Aktach, pod Tytułem, Paweł i Wirginia.

3 Do wybycia jest Folwark Dziedziczny Aktorstwa JWW. Baronów Rozenow Rcieńszki o mil 11 od Wilna w Powiecie Trockim położony, z porządnym zabudowaniem, mający wysiewu oziminy beczek 16, łąk dostatek i chat gruntowych dziedzicznych 15. Ktoby takowy Folwark nabydź życzył, znaydzie bliższe poinformowanie u JP Budkiewicza na ulicy końskiey naprzeciw starey policyi w jego domie w Wilnie.

Poprawa

3: W awizacyi Kazim. Wolskiego Plenipotenta Alxand. hrabi Chodkiewicza, w dodatkach, pod Nmi 8. 9 i 10 Kuryera Litewskiego, zamiast *Michał*, czytać *Antoni* Laudański.

3: W roku przeszłym 1817, w dodatkach, pod Nmi 81. 82 i 83 gazety *Kuryera Litewskiego* w awizacyi Manifestu W. Targońskiego b. Deput. Pttu Rzeżyckiego; zamiast Pttu Rzeczyckiego, czytać *Rzeżyckiego*; w podpisie zamiast Jargoński, czytać *Targoński*.

---

2 Sąd Taxatorsko - Exdywizorski na majątek zeszłego Wileń. Gubern. Strapczego *Jana Sławińskiego* wyznaczony w mieście Wilnie exystujący, przez rezolucyą w dniu 21 mca Januaryi nastałą postanowił uwiadomić wszystkich do majątku pomienionego Sławińskiego i zeszłego Wileń. Ziem. Pisarza Ignacego Kończy mających pretensye Kredytorów i wszelkiego tytułu pretensorów, takoż w sprawie kredytorów Kończy i dalszych osób do tego dzieła pociągniętych, iż od dnia 14 tego mca Februaryi 1818 roku w przeciągu jednego tygodnia bez żadnych dalszych dyllacyi całą sprawę dla położenia oczywistego wyroku weźmie do namowy — oczem dla wiadomości potrzebney, ninieyszą awizacyą do Gazety Kuryera Litewskiego podaje.

Jan Ciechanowiecki Sędzia Ziem. Wileń. Prez,
Michał Sawicki Prezyd. Grodz. Wileń Exdyw.
Karol Mosiewicz Sędzia Grodz. Oszm. Exdyw.

2: Dekretem Remissyynym Sądu Głgo 2go Departamentu Guber. Grodzień r. 1816 8bra 13 zapadłym. Na domiar satysfakcyi kredytorom JW. Ignacego Grabowskiego Podkomorzego Prużańskiego, w majątku Plancie w Powiecie Prużańskim przeznaczony Sąd Taxatorsko Exdywizorski, czynność swoią w pierwszym zjeździe właściwą załatwił, i już do zupełnego ukończenia dzieła iest przygotowany, w tym celu ostatni termin swoiego zjazdu, na dzień 5 marca 1818 r. przeznaczył, w jakowym czasie, ażeby przed wyrażonym Sądem wszyscy Kredytorowie i pretensorowie Podkomorzego Grabowskiego z objawieniem, i prawnym usprawiedliwieniem swych należności w maiętności Planrie stawali, pod upadkiem pretensyow Dekretem Sądu Głgo zapowiedzianym, drugi raz trzykrotnie przez Gazetę Kuryera Litewskiego wszystkich interessowanych urząd Exdywizorski Rezolucyą swoią r. 1818 Februaryi 6 dnia uczynioną ostrzedz i zawiadomić postanowił, stosownie do takowego postanowienia niniejszą awizacyą podpisuię. Józef Witkiewicz Rejent Grodzki Pttu Prużań. i Exdywizorski.

2: Wypis z Ksiąg Ziemskich Powiatu Wołkowyskiego. Roku tysiąc osmset ośmnastego miesiąca Januaryi dziesiątego dnia.

Przed aktami Ziemskiemi Pttu Wołkowyskiego po odwołaniu Sądow stanąwszy osobiście W. Leon Malewicz Komornik Graniczny Pttu Kobryńskiego oświadczenie niżaze do akt podał, Którego wyrazy następne. Roku tysiąc ośmset ośmnastego Januaryi dziewiętnastego dnia: Przed aktami Ziemskiemi Powiatu Wołkowyskiego w Imieniu JW. Alexandry Zofii i Hrabiow Pacow Hrabiny Potockiey stawaiąc osobiście Leon Malewicz Komornik Gran. Pttu Kobryń. następne czyni oświadczenia: Alexandra Zofia z Hrabiow Pacow Hrabina Potocka matka za oddzielnym Dokumentem, a nieletnie iey potomstwo także za osobnym, maiąc u zeszłego ś. p. Kazimierza Pławski znaczne summy na wszelkim iego maiątku evictionaliter opisane, więcey szesnastu tysięcy czer. zł. wynoszące, i takowe iuż Dekretami zyskanemi zatwierdzone; gdy Sukcessorowie zeszłego ś. p. Kazimierza Pławski, iak z ustronia słyszeć się daie pochwalaią się oddać część takowego maiątku to iest: Hrabstwo Iwienieckie pod exdywizyą, i jeśliby myśl ich takowa do skutku przywiedzioną została; w Imieniu aktorki zawiadamiam publiczność iż summa JW. Alexandry Zofii Hrabini Potockiey i nieletniego iey potomstwa, iak iest pierwszym długiem zeszłego ś. p. Kazimierza Plewski na wszelkim maiątku opisana, tak Satysfakcya nie tylko na Hrabstwie Iwienieckim, ale na wszelkim jego maiątku gdziekolwiek i u kogobądź znayduiącym się poszukiwaną będzie. Takowe oświadczenie przy prożbie do Sądu Ziemskiego Pttu Wołkowyskiego dla trzykrotnego umieszczenia w Gazecie Kuryera Litewskiego podaiąc podpisuię. U tego oswiadczenia podpis zanoszącego tak wyrażony: Leon Malewicz Komornik Gran. Pttu Kobryń. jakowe oświadczenie za podaniem onego do akt, iest w Księgi Ziemskie Pttu Wołkowyskiego wpisane a z nich i ten wypis urzędownie w tymże czasie wydany stronie.

Zgodność z Księgami zaswiadczam Franciszek Pawęcki Ziem Pttu Wołkow. Rejent.

---

2 Częste zapytanie ze strony JJ. Xięży o brewiarzach w Wenecyi wydrukowanych; było powodem niżey podpisanemu, że się zgłosił do swego Korrespondenta, tamże mieszkającego, o przesłanie katalogu nie tylko xiąg używanych przez stan duchowny do nabożeństwa, ale wszystkich innych, jakie w materyach teologicznych wydane tam się znayduią. Gdy takowy katalog już otrzymałem, śpieszę się donieść Prześwietnemu Duchowieństwu, iż wszelki powierzony mnie stosowny do wspomnionego katalogu Komis, z przyzwoitą dokładnością uskutecznionym zostanie.

Fryderyk Moritz Księgarz, mieszkający w domu klinicznym Cesarskiego Uniwersytetu Wileńskiego.

2: Przejeżdżający przez tuteysze miasto z St. Petersburga do Paryża JP Gugel, z dziesięcio letnim synem swoim będzie miał honor dać koncert na waltorni, w którym obydwa na 2ch waltorniach w różnych muzycznych sztukach dadzą się słyszeć. A jakie sztuki będą grane to przez afisz zawiadomiono będzie, równie i o mieyscu, w którym domie.

2: *Kamienica Arcy Bractwa Różańca Sgo m mieście Wilnie na ulicy Szklanney pod Nm 225 położona, będzie licytacyą puszczona w trzyletnią od apryla 23 arendowną possessyę, licytacya ta będzie odbywać się w klasztorze JJXX. Dominikanów Wileńskich w celi JX. Promotora w trzech terminach: 1mo w dniu Februaryi, 2do w dniu 28 tegoż miesiąca, 3tio w dniu drugim marca, zawsze o godzinie trzeciey po południu. Życzący sobie mieć tę trzyletnię arendawnę possessyę, są proszeni do licytacyi na czasy tu wyrażone.*

X. Aloizy Korzeniewski Promotor Arcy Brac. R. S.

2: Michał Zaleski, Starosta Szwentowski, b. PodKom. Pttu Rossień, wezwany przez Opiekę nieletniey JO. Xiężniczki Stefanii Radziwiłłówny, do sprawowania obowiązków jeneralnego massy iey funduszów Prokuratora, i przez Dokument Plenipotencyyny od Jaśnie Oświeconych Xiążąt Jchmość Opiekunow roku 1818 mca Lutego dnia 7 sprawiony, nazaiutrz przed aktami Sądu Kommissyi dla urządzenia interessów Radziwiłłowskich ustanowioney w Wilnie przyznany, i w tychże aktach według przepisu Organizacyi zlokowany, umocowanym będąc do pełnomocnego działania w przedmiotach prawnych i administracyynych, między innemi maiąc dane sobie prawo dobra JOXiężniczki Stefanii Radziwiłłówny arendować lub w zastawy wypuszczać, pod zastawami będące okupować, lub na okupna dawać konsensa, na uspokoienie długu Skarbowego i innych massę ciążących passywow ku pierwiastkowemu konieczne-mu uspokoieniu przeznaczonych, zasięgać kredytu, opisywać ubezpieczenia, z possessorami robić układy, należności od tych i od kogożkolwiek bądź na rzecz massy odbierać, z nich kwietować etc. jako przed zbliżaiącemi się terminami kontraktów, obwieszcza wszystkich w ogólności: że podług zleconey sobie władzy działać będzie, oraz że dla tym większey dogodności chcących lub obowiązanych z Prokuratorem massy traktować, kontrakta we zwyczaynych mieyscach i terminach expedyować, i nayprzód na kontrakta Miński przybydź wcześnie nie omieszka.

3: Niżey podpisany w Imieniu JW. Joli z Orzeszkow Mierzejewskiey Gubernskiey Grodzieńskiey Marszałkowey oraz JW. Jana Ursin Niemcewicza Marszałka Powiatu Brzeskiego i Kawalera przez niniejszą awizacyą wzywa wszystkich pretensorow i kredytorów zeszłego Stanisława Ursin Niemcewicza aktualnego Stanu Konsyliarza Gubernatora Grodzieńskiey Guberni i Kawalera maiących preten-

sye do majątku po tymże pozostałego, aby w celu zbliżenia układów z pomienionemi osobami, prawe stosunki do takowego majątku mającemi, dowody swoich pretensyow i obligacyyne dokumenta, raczyli w kopiach przesłać do Brześcia Litto, przez pocztę W. Ludwikowi Łyszczyńskiemu Rejentowi Ziemskiemu Brzeskiemu zamocowanemu od JW. Jana Niemcewicza i niżey podpisanemu umocowanemu od JW. Mierzeiewskich ato począwszy od dnia 1 apryla bieżącego 1818 roku do dnia 15 maia tegoż roku, sami zaś JWW. i WW. kredytorowie i pretensorowie wzmienionego ś. p. Stanisława Niemcewicza Gubernatora, w celu iednoczasowego dopełnienia tychże układów, raczą przybydź do miasta Brześcia na dzień 6 Junii teraźnieyszego roku; w przeciwnym zdarzeniu sami sobie winni będą, jeżeli w satysfakcyi zawydą przewłokę. Datt w Brześciu 1818 roku dnia 24 Januaryi.

Michał Czaczkowski Plenipotent.

3: W Xięgarni Uniwersyteckiey u Józefa Zawadzkiego do przedania.

Sintenis C. H. Gradus ad Parnassum sive promptuarium prosodicum, syllabarum latinarum quantitatem hujusque regulas præcipuas, et synonymorum, epithetorum, phrasium, descriptionum ac comparationum poeticarum copiam continens, et in usum scholasticae juventutis aditum. Pars prior A. H. 8 Zullichaviae 1816 R. 1.

Kalligrafia polska, francuzka, łacińska i niemiecka podług naynowszych i naylepszych wzorów angielskich dla młodzieży polskiey ułożone w Wrocławiu in 4to na welinowym papierze, in 4to 1817 1 r. 10 k.

Naynowsze wzory Kaligrafii w ięzyku polskim francuzkim i łacińskim w Wrocławiu na papierze welinowym octavo oblongo 1 R. 10 k.

Angielskie oryginalne wzory do pisania podług naylepszych mistrzów w Lipsku 4to oblongo 1 R. 85 k.

Wzory do nauki rysunków w ogólności, wyięte z dzieł malarzów Grassi, Kriiger, Kügelgen, Stoelzel, Veith i t. d. Rytowane w Dreźnie kart 9 Wilno na papierze welinowym folio oblongo. 2. R.

Wzory do nauki rysowania krajowidów, podług przednieyszych mistrzów rytowane w Dreźnie kart 41 Wilno na papierze welinowym folio oblongo 3 R.

1: Od Mińskiego gubernialnego Rządu ogłasza się: iż z przyczyny zalegającey na byłym Witebskim odkupczyku Swięcickim, odkupney należności, będzie przedawać się z publiczney licytacyi paręcznika iego, Dokszyckiego kupca Leyzera Kremera ieden murowany dóm, również i ocenczykow mieszczan Mikołaja Rohułki i Żyda Mowszy Kremera dwa drewniane domy, znayduiące się w mieście Dokszycach; zatem życzący nabydź wspomnione domy ze wszelkiemi do nich przynależnościami, zechcą przybywać dla licytacyi na terminy: pierwszy 10, drugi 12, a trzeci ostateczny 15 miesiąca marca t. r. gdzie okazane im będą poszczególne opisanie tych domów i dochody z onych pobierane. Dnia 3 febr. 1818 raku.

Sowiee. Czohłokow.

Sekret. Arcimowicz.

1: Idąc od Ratusza, ulicą Rudnicką, po lewey stronie pierwszy dóm, pod Nm 272, na rogu sytuowany, który postanowiłem wypuścić, w zastaw lub na wieczność sprzedać, i w tym celu w roku ter. przez Kuryera Lit. awizowałem, lecz gdy nikt nie jawił się, więc postanowiłem, jeszcze raz, zawizować w tym, iżby kto miał, na mnie jaki dług, raczył jawić się z dowodami, w przeciągu dwuch miesięcy pod przepadkiem, do Adwokata Olszewskiego, przy Ostrey bramie, w swoim domu mieszkającego.

Jankiel Mowszowicz Berkowicz.

2 Z Rozkazu JEGO CESARSKIEY MOSCI Samowładcy Cały Rossyi etc. ect. etc.

Jego Cesarskiey Mości Oberhofgierycht Kurlandzki na żądanie Fryderyka Bormana Adwokata Oberhofgierychtu, który teraz w mieyscu byłego Prowokanta i Adwokata Fryderyka Karola Kupfera jako Prowokant działa: po upłynionym terminie pierwszym, stosownie do wyroku Jego Cesarskiey Mości Oberhofgierychtu Kurlandzkiego z datty 5 julii przeciwko byłym i teraźnieyszym Dziedzicom dóbr Łaukiesy i Kurcmuyży zapadłego; wzywa powtórnie i Prekluzywe wszystkich Kredytorów rzeczonych dóbr i bądź jakichkolwiek Interesentów, którzy iakie kolwiek prawa i pretensyie do dóbr w Selburskiém Pttcie leżących Łaukiesa i Kurcmuyża zwaném mają i mieć rozumieją na dzień 11 13 i 14 marca 1818 Ru, aby się takowi powtórnie i peremptorie w rzeczonym terminie, a gdyby w takowem swięto nastąpić miało w następuiącym dniu w mieyscu posiedzeń Jego Cesarskiey Mości Oberhofgierychtu Kurlandzkiego w Zamku Mitawskim o godzinie 10 z rana stawili, osobiście lub przez Pełnomocników; gdzie potrzeba wymagaćby mogła w assystencyi lub upoważnieniu opiekuńskim swoie pretensyje jawili, i maiące dowody i Pisma tam do Protokułu podali, wyroku ostatecznego oczekiwali, iako też od dziesięciu do dziesięciu dni przedłużyć się mogącego terminu dysputy przytomni byli; z tém zastrzeżeniem, że ktoby się w rzeczonym terminie z Pretensyą swoią nie jawił i takowy nie udowodnił, na zawsze z swoją Pretensyią uchylonym zostanie, i od rzeczoney Massy żadney satysfakcyi spodziewać się nie będzie mógł: gdyż z strony Prowokanta i na wniosek innych kredytorów z Prawa to nastąpi, co zwykło w takowych zdarzeniach następować, względem czego każdego interessenta ninieyszym się przestrzega.

W dowód czego przy wyciśnieniu Jego Cesarskiey Mości Oberhoferychtu Kurlandzkiego Pieczęci podpisano zwyczaynie. W Mitawie 1817 roku Nowemb 12 Die.

Blancata citationis edictalis ad judicium aulicum supremum pro concursu (L. S.) praclama.

Secretarius Procter loco proto Secretarji.

---

1 Auf Befehl Seiner Käiserlichen Majestät des Selbstherschers aller Reussen etc. etc. etc.

Werden von einem Käiserlich - Kurländischen Oberhofgerichte, auf die in Stelle des bisherigen Provocanten, ehemahligen Oberhofgerichts Advocaten Friedrich Carl von Ersdorff Kupfer weiter fortgesetzte Provocation des Oberhofgerichts Advocaten Friedrich Bormann, nach nunmehro abgelaufenem erster Angabe Termine in der mittelst Oberhofgerichtlicher resolution von 5ten Julius pr über die Lautzen und Kurtsamschen Güter, unter der denen Gleubigern gegen die jetzigen und die vorigen Eigenthümer derselben und deren Vermögen reservierte Rechte eröfneten Concurs Sache, abermals und zwar peremptorie, alle die jenige Gläubiget und interessenten welche es sey aus welchem Rechte oder Titel es wolle, irgend welche Ansprüche und Forderungen an die in der Selburgischen Oberchauptmanschaft gelegenen Lautzen und Kurzamschen Güter haben oder zu machen vermeinen Edictaliter dahin ausgeladen, dass sie sich auf den 11, 13, 14 Märtz des künftigen 1818 Jahres, oder fals sodann ein Festtag einfällig währe, in dem zunächst dernach folgendem Sessions Tage, als in dem mittelst Oberhofgerichtlich Bescheides vom 7 Nov. a. c. festgesetzten zweiten und preclusiv Termin des Vormittags um 10 Ubr vor Hochgedachtem Kurländischem Oberhofgerichte in dessen Sitzungs Locale auf dem Schlosse in person oder in Asistenze und Vormundschaft gestellen sollen, ihre Ansprüche und Forderungen daselbst angeben, und die darüber sprechenden Documente und Schriften zum protocol der Sache bringen, dem nächst aber der eröfnung des preclusivischen Frist fortlaufenden Termini dispositioni gewärtig sein sollen, unter der ausdrüklicher Verwarnung, dass wer sich auch in diesem leztem und preclusiv Angabe Termine nicht gemeldet und seine Ansprüche nicht gehörig angegeben haben, wird auf immer von der Satisfaction Masse precludirt und ausgeschlossen werden, auf die Provocantische und Interessentische Anträge aber weiter ergehen und erkant werden sol, was Recht und den Gesetzen gemäss ist, wornach sich zu richten!

Urkundlich unter eines Käiserli. Kurländischen Oberhofgerichts Insigels, und der gewöhnlichen Unterschrift gegeben zu Mitau den 12 November 1817.

Blancata citationis Edictalis ad Judicium Aulicum supremum pro concursu (L. S.) proclama.

Secretarius Procter loco proto Secretarji.

1: Wzywam Kredytorów przez Dekret Exdywizorski Szulnik i Grzy odesłanych do majątków Majora Buchowieckiego w Kurlandyi pod konkurs idących, ażeby ze mną Plenipotentem zkommunikować się jak nayprędzey raczyli, zwłaszcza po otrzymaniu rezolucyi od Tronu, Ministrów justytucyi, Senatu, Prokurorów, i Ober hofgerichtu Kurlandzkiego na prożby przeze mnie podawane.

Ignacy Sciepura Kapitan b. Kawaleryi Polskiey.